

Bronnen & afbeeldingen

1) 'Pas op, anders groeit je handje boven het graf!'

- Talitha Verheij, Sterke verhalen – Vijf eeuwen vertelcultuur (2014)
- Afbeelding: Nikolaus Heidelbach, rossipott.de

2) Miracle Mike: kip zonder kop

- miketheheadlesschicken.org/history
- Afbeeldingen: time.com

3) Voltaire wilde duivel op sterfbed niet schofferen

- Diverse artikelen op Historiek
- Peter K. Massie, Peter de Grote. Een biografie (2015)
- Terry Breverton, Onsterfelijke laatste woorden. De meest bijzonder uitspraken uit de geschiedenis en de verhalen erachter (2010)
- Afbeeldingen: Wikimedia

4) Over gewone mensen en sadisten

- Michiel van Straten, Stanley Milgrams schokkende 'Obedience to Authority' (2013)
- Peter den Hartog, Adolf Hitler ontmaskerd (2012)
- Afbeelding: cc – Fred the Oyster

5) De eerste roker van Europa

- Gene Borio, History of Tobacco (2001)
- <http://www.npogeschiedenis.nl/nieuws/2014/juli/sigaret-breekt-door-tijdens-wo1.html>
- Afbeeldingen:
  - De drinkende roker, Joos van Craesbeeck, 17e eeuw;
  - Rokende en drinkende boer en een tabaksnuifster, David Teniers de Jonge (1610-1690)

6) Duitse humor: een serieuze zaak

- Roelf Bolt, Leugenaars & vervalsers. Een kleine encyclopedie van misleiding (2011)

- Christopher Clark, Iron Kingdom. The Rise and Downfall of Prussia, 1600-1947 (2007)
- Afbeelding: Duitse ansichtkaart, circa 1925

7) Romeinen waren bange schijters

- Gemma Jansen, Roman Toilets. Their Archaeology and Cultural History (2002)
- Afbeelding: Fubar Obfusco

8) Geestige en gestoorde geestelijken

- John Julius Norwich, De pausen (2013)
- Dick Berents, Stalin en Hitler komen in de hemel. De hele geschiedenis aan de hand van moppen en misvattingen (2012)
- Edward Radzinsky, Raspoetin: de bezeten monnik. Biografie (2001)
- Afbeelding: historyinanhour.com

9) Ongelike beer

- Genootschap OnzeTaal

10) Over negers en apen

- Afbeelding: Ernst Haeckel, Leipzig 1874
- Afbeelding: Bataviaasch nieuwsblad, 1935
- Afbeeldingen Oki en Doki: Catawiki

11) Ouderwets schelden

- <http://nederl.blogspot.nl/2012/07/middel nederlandse-scheldwoorden.html>
- Afbeelding: Dronken man zittend op een vat, Sophia Wilhelmina Evans, 1782

12) Krantenlezers zijn asociaal

- Afbeelding: Reddit

13) De aambeien van Napoleon

- Johan op de Beeck, Waterloo: de laatste 100 dagen van Napoleon (2013)
- Afbeelding: Paul Delaroche, 1814

14) Geschiedenis kan je leven redden

- Anne Applebaum, Goelag. Een geschiedenis (2013)
- Samuel Willenberg, Ik overleefde Treblinka (2014)

- Afbeelding: dailymail.co.uk

15) Het reetje van Juliana

- Museum Medder, Het hertje van meestervervalser Han van Meegeren (2011)
- Afbeelding: meegeren.net

16) Oorlog is voetbal

- Ad van Liempt, Jacht op het verzet. Het meedogenloze optreden van Sicherheitsdienst en Nederlandse politie tijdens de Tweede Wereldoorlog (2013)
- Ana van Es, 'Voetbal moest Joden in Westerbork het gevoel geven dat ze veilig waren', De Volkskrant (20 april 2012)
- Jurryt van de Vooren, En toen was er sport. Verhalen uit de geschiedenis (2005)
- Simon Kuper, 'Voetbal floreerde tijdens de Tweede Wereldoorlog', Historisch Nieuwsblad nr.3 (2001)
- Evert de Vos, "Verliest den moed toch niet. Joodse voetbalclubs in Amsterdam 1908-1945" (afstudeerscriptie Universiteit Leiden 1999)
- Afbeeldingen: Kamp Westerbork; <http://jrdathletic.blogspot.nl/>

17) 'Dood de olifant!'

- Afbeelding: cc / Wiki Commons
- Delpher, *Sumatra Post* (1903)
- The Moonlit Road, *Muderous Mary*

18) Niet voor één gat te vangen

- http://incass-inmiami.org/cass/bio_gen/millerjacob.html

19) Bliksem raakte dominee tijdens preek

- J. de Vletter, Omstandig verhaal van de ontzettende gebeurtenis te Opheusden op den 29 Julij 1855 (1855)

20) Bluetooth en koning Harald Blauwbaard

- <http://www.ericssonhistory.com/changing-the-world/Anecdotes/The-history-of-Bluetooth/>

21) Dukdalf: strop om Alva's nek

- <http://www.etymologiebank.nl/trefwoord/dukdaif>
- Afbeelding: goudeneeuwremake.com / cc Rijksmuseum

22) In gesprek met een opperhoofd

- Afbeelding: Library of Congress - LC-DIG-npcc-20061

23) De anti-tankhond

- Gerbrand Kip & Perry Pierik, *Hellehonden en ander diereleed 1914-1945* (2014)
- Afbeelding: controversialtimes.com

24) Graf met de handjes

- <http://www.oudekerkhofroermond.nl/>
- Afbeelding: www.neatorama.com

25) De man die dacht dat hij van de Eiffeltoren kon springen

- <http://www.tou Eiffel.paris/>

26) Lippenstift voor een Holocaust-overlevende

- Ian Buruma, *1945: biografie van een jaar* (2013)
- Afbeelding Bergen-Belsen: No 5 Army Film & Photographic Unit, IWM

27) Uitvinder geroosterd in eigen creatie

- William Webb, *A History of Torture. From Iron Maidens to Vlad's Impalin* (2014)
- Mark Donnelly en Daniel Diehl, *The Big Book of Pain: Torture & Punishment through History* (2012).
- Willem Westerbeke (sam.), *Martelaren in het Romeinse Rijk* (2011)
- Afbeeldingen: Wikimedia

28) Amerikanen stuiten bij Farsleben op trein vol Joden

- Afbeelding: holocaust-doc.blogspot.com (13 april 1945)

29) Schotse outlaw bezat 25% van Amerika

- Gavin J. Adams, *Letters to John Law* (2012)
- Niall Ferguson, *Het succes van geld* (BBC-documentaire 2009)

- 30) De man die vijf Democraten verorberde
- Wiki EN - Alferd Packer (2016)
  - MuseumTrail, The Story of Alferd E. Packer (2002)
  - Afbeelding: goodreads.com
- 31) Het enige echte broodje aap
- Ethel Portney, Broodje aap. De folklore van de post-industriële samenleving (1991)
- 32) De brullende leeuw van Metro-Goldwyn-Meyer
- Afbeelding: cc - P & A-Pacific and Atlantic Photos
- 33) Nep-post voor nazi-Duitsland
- <http://www.psywarrior.com/Cornflakes2.html>
- 34) Klootjesvolk
- Niek Pas, Provo! Mediafenomeen 1965-1967 (2015)
  - Ludo Beheydt (red.), Taal en omroep (1991)
  - etymologiebank.nl/trefwoord/klootjesvolk
- 35) De eerste selfie
- Afbeeldingen: Mashalble & Wikipedia / cc
- 36) De keizer van de Verenigde Staten
- www.history.com
- 37) Jodin schoot SS'er dood in Auschwitz
- Ingrid van der Mlis, Doorgeven. Het verhaal van een Gronings verzetsgezin (2014)
  - Emerson Vermaat, Auschwitz. Eindstation van de dood (2013)
  - Afbeeldingen: crashmacduff.wordpress.com; Volk en Vaderland (Delpher)
- 38) Zo kregen de Amerikanen de Japanners klein
- iconicphotos.wordpress.com
- 39) Robert McGee, gesalpeerd door Little Turtle
- Afbeelding: <http://picturahistoria.com/>
  - <http://old-photos.blogspot.nl/2008/04/robert-mcgee.html>
- 40) Elektriciteit, best gevaarlijk
- Afbeeldingen: <https://nl.pinterest.com/pin/168392473539040864/>

41) Dronken Hitler gebruikte diploma als toiletpapier

- Perry Pierik (red.), *Hitlers Tafelgesprekken, 1941-1944* (2014)
- Afbeeldingen:
  - tagyerit.com
  - <http://collections.yadvashem.org/photosarchive/en-us/62360.htm>

42) McCartney verpestte verjaardag Jagger

- John McMillian, *Beatles of Stones. De muziekvete die iedereen tot op het bot verdeelde* (2013)

43) Het peace-teken

- Iris van den Boom - AD, *School vernietigt 3000 agenda's om peace-teken* (2013)
- <http://www.cnduk.org/about/item/435-the-cnd-symbol>

44) 'Mag ik uw John Hancock?'

- www.archives.gov

45) De man die geboycot werd

- https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Boycott

46) De postduif die het Croix de Guerre kreeg

- TIME Magazine, 'Top 10 Heroic Animals' (2011)
- Afbeelding: barnesandnoble.com

47) Mont Ventoux: geboorteplek van het humanisme

- Lex Reurings en Willem Janssen Steenberg, *De kale berg. Op en over de Mont Ventoux* (2010)
- Barbara Tuchmann, *De waanzinnige veertiende eeuw* (1978)

48) Theoloog op non(-)actief

- Jeffrey Brower en Kevin Guilfooy (eds.), *The Cambridge Companion to Abelard* (2004)
- weblogs.nrc.nl/woordhoek/2008/04/18/abelardiseren
- Afbeelding: globallovmuseum.net

49) Het dwergendorp in Rhenen

- Dick Vrieling en Henk van den Berg, *Circus Toni Boltini* (2014)

- 'Circusclown Scheffer en het lilliputplan van Boltini', Het vrije volk (25 maart 1972)
- 'Kamerlid is tegen lilliputtersdorp', Leeuwarder Courant (23 maart 1972)
- Afbeelding: delpher.nl

50) Misverstanden door Yankee-Dutch

- E. Koops, De dynamiek van een emigratiecultuur. De emigratie van gereformeerden, hervormden en katholieken naar Noord-Amerika in vergelijkend perspectief (1947-1963) (2010)
- Afbeelding: T.W.R. de Haan (sam.), Straatmadelieven. Een bundel met oude en nieuwe voor het merendeel nog niet in boekvorm gepubliceerde volks- en straatliederen (1957)

51) De superkoe van Fidel Castro

- Juan Reinaldo Sánchez, Het verborgen leven van Fidel Castro. Onthullingen van zijn lijfwacht (2014)
- Afbeelding: gabitos.com

52) Waarom Groenland Groenland heet

- <http://archive.archaeology.org/online/features/greenland/>
- Afbeelding Groenland: (NASA)
- Afbeelding Erik de Rode: Arngrímur Jónsson, *Gronlandia* (1668)

53) Hondje Pep kreeg levenslang

- Daniel Miller - Daily Mail, *Pep, the dog who was sentenced to life in prison in 1924 for killing Pennsylvania governor's cat* (2013)
- <http://www.easternstate.org:80/history>

54) Lachen met Victorianen

- Afbeeldingen: picturahistoria.com / cc – Northumberland Archives